

GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER

Görme gücünün
kısmen ya da
tamamen
kaybından dolayı
özel eğitim
hizmetlerine
ihtiyacı olan
bireylerdir.

NASIL FARK EDİLİRLER?

- Konuşurken jest ve mimikleri az kullanırlar ya da hiç kullanmazlar.
- Dokunarak öğrendiklerinden dolayı kavramları öğrenmede özel materyallere ihtiyaç duyarlar.
- Bağımsız hareket edebilme becerileri sınırlıdır.
- Görme yetersizliğinden kaynaklanan eksikliklerini diğer duyu organlarını kullanarak telafi etmeye çalışırlar.
- Kullandıkları materyalleri gözlerine yakın tutarlar, okuma mesafeleri kısadır.
- Nesnelere elleriyle tanımaya çalışırlar.
- İnce motor beceriler gerektiren çalışmalarda zorlanırlar.
- Aynı noktaya uzun süre bakarlar.
- Hareket halindeki bir nesneyi gözleriyle takip edemezler.
- Renkleri ayırt edemezler.
- Arkadaşlarının defterlerine bakarak tahtadaki yazılanları defterlerine geçirirler.
- Sık sık eşyalara çarpma, düşme ya da sağa sola amaçsız uzanma gibi davranışlar görülür.
- Gözleri kaşıma, kısarak bakma, gözlerde sulanma gibi fiziksel belirtiler görülür.
- Uzakta bulunan kişileri venesnelere ayırt etmede güçlük çekerler.
- Göze ilişkin tikler görülür (parmağı ile göz kapağına bastırma, elini göze yakın sağa sola kısa mesafelerde sallama gibi).

GÖRME YETERSİZLİĞİ

ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

BENİM GÖRME ENGELLİ BİR ÖĞRENCİM VAR.

- Görme engelli bir öğrenci ile iletişime geçmeden önce kendinizi tanıtır. Sınıf içindeyseniz onu sınıftaki diğer öğrencilerle tanıştırın.
- Sınıftaki diğer öğrencilere görme engelli öğrencinizin özelliklerini anlatarak, görme engelli öğrencinizin bağımsız hareket etme becerilerini sağlayacak tedbirleri birlikte belirleyin.
- Öğrencinin sınıf arkadaşlarının seslerini ayırt ederek isimleri ile tanınması için, etkinlikler düzenleyin. (Örnek: sorduğunuz soruya cevap veren öğrencinin adının söylenmesi, “Şimdi Zeynep cevap verecek.” denmesi veya “Ayşe sorumadığı cevap verdi.”denmesi gibi.)
- Sosyal iletişimin ve etkileşimin artırılması amacıyla öğrencinizin sınıf arkadaşlarıyla uyum sağlaması için etkinlik planlayın ve bu etkinliklere katılmalarını sağlayın.
- Görme engelliler kollarından destek alırlar. Kol kola girmeniz gerekiyorsa siz onun koluna girmeyin, kolunuza girmesini teklifedin.
- Görme engelli öğrencinin hızına uyum sağlayın ve yol göstermek amacıyla bir adım önünden yürüyün. Böylece görme engelli kişi, gören kişinin bedenindeki değişiklikleri fark ederek rahatça yürüyebilir. Yürürken önünüze çıkan merdiven, çukur gibi engeller karşısında uyarın.

- Az gören/görme engelli öğrencinizi sırasına kolaylıkla girip çıkabileceği şekilde sınıfın ön tarafına oturtun.
- Sınıf içinde ışıklandırma önemlidir, ancak çok parlak ışık da kullanılmamalıdır. Bu bağlamda az gören öğrencinizi güneş ışınları arkadan gelecek şekilde sınıfta uygun sıraya oturtun.
- Dersi açık ve anlaşılır bir ses tonuyla öğrenciye dönerek anlatın.
- Öğrenciye okulun bölümleri ile sınıfı tanıtırken “şuradaki”, “ötedeki”, “yandaki” gibi ifadeler yerine “sağındaki”, “solundaki” gibi ifadeler kullanın. Bağımsız hareketini sağlayacak ipuçlarını belirleyin, gerekiyorsa belirlediğiniz bölümlere Braille kabartma yazı/kabartma sembol ile etiketler hazırlayarak yerleştirin.
- Öğrenciye çevresini tanıtırken başlangıçta çocuğun elinin üzerine elinizi koyarak çevreyi ve nesnelere tanıtır, nesnelere neye benzediğini ve nasıl kullanıldığını açıklayın.
- Sınıftaki eşya, araç ve gereçlerin yerlerini sabit tutun, değişiklik yaptığınızda öğrencinizi haberdar edin.
- Görme engelli birini sınıf içinde yalnız bırakacaksanız önce bunu ona söyleyin ve çıkışın nerede olduğunu tarif edin. Duvar, masa gibi dokunabileceği bir şeyin yanında bırakın.
- Öğrencinin okula uyumda yaşadığı güçlüklerin üstesinden gelmesi için okul rehber öğretmeni ve aile ile iş birliği yaparak alınacak önlemleri belirleyin.
- Öğrencinizin sırasını paylaştığı arkadaşına uyumunu ve ona olan güvenini arttırmak için sıra arkadaşına görme engelli öğrencinize nasıl destek olacağına ilişkin bireysel olarak bilgi verin ve onun olumlu davranışlarını ve çabalarını ödüllendirin.

- Az gören biri büyük puntolarla yazılmış yazıları okuyabilir. Bu kişilerin rahat okuyabilmeleri için satırların aralık olması, uygun bir zemin üzerine kolay okunabilir yazı karakterlerinin kullanılması önemlidir. Kullanılan materyallerde birbirine zıt renkler kullanılmalıdır. Kullanılan kağıt mat renkte olmalıdır. Örneğin az görenler için siyah zemin üzerinde beyaz harfler kullanılması uygundur.
- Sınıfta görme güçlüğü olan öğrencinizle konuşurken kendisiyle konuştuğunuzu anlaması için adını söyleyin.
- Öğrencinize isteklerinizi belirtirken “Şunu bana ver.” gibi görmeye dayalı cümlelerle ifade etmeyin, bunun yerine “Sağ elinin yanında duran kalem bana ver.” şeklinde açık yönerge vermeye dikkate edin.
- Ders sırasında tahtaya konuları yazarken, sözel olarak da ifade edin.
- Öğrenciye uygulanacak sınavda sınav sorularını okuyan kişinin diksiyonunun düzgün olmasına dikkat edin.
- Sınav sorularını okuyan kişinin sınav yapılan dersle ilgili bilgisi olmasına dikkat edin (Örnek: İngilizce dersi sınavında, soruları okuyan kişinin İngilizce bilmesi)
- Sınav sırasında öğrencinin isteği doğrultusunda, soruların tekrar okunması için olanak sağlayın,
- Öğrencinin sınav sürecinde soruların başka kişiye okutulması sırasında doğan zaman kaybını ek süre olarak sınava dahil edin.
- Sınıf ortamında görme engelli veya az gören öğrencinin derse katılımını sağlamak için her derste ona en az bir iki soru sorun.

